scheid zijn gekomen, maar, om wat oorzaak dan ook, geen belijdenis des geloofs hebben afgelegd; b. dat van gedoopte kinderen ten allen tijde algemeen aangenomen is geworden dat deze wel degelijk te beschouwen zijn als leden van dat instituut waarin zij gedoopt zijn, zij het ook als onvolwassen leden; c. dat de gedoopte kinderen lid zijn van het instituut der Kerk, door de keuze en daad van hen, die, gelijk bij meerdere formeele handelingen, den smond zijn van de onmondigen; d. dat de kerkelijke tucht over gedoopte kinderen, uit den aard der zaak, niet anders dan incomplect kan zijn, en zich moet bepalen tot een woord van waarschuwing, vermaning, berisping en dergelijke middelen; e. dat de gedoopten, als zij volwassen zijn geworden, maar niet tot belijdenis en verbintenis komen, op den duur gerekend moeten worden als te staan buiten het kerkelijk instituut. En volgens à Lasco èn volgens Voetius staan gedoopte volwassenen, die geen belijdenis gedaan hebben, buiten het kerkelijk instituut, bij de eerste na formeele ex-communicatie, volgens een tweede in de kerkrechtelijke beschouwing en behandeling als zoodanig; f. dat wat aangaat den gewenschten leeftijd om belijdenis des geloofs af te leggen, geschreven is: »dat de Kerkeraad alle gedoopte leden zijner Kerk, die op hun 18e levensjaar door eigen schuld nog niet tot belijdenis en verbintenis gekomen zijn, wegens hun kerkelijk verzuim in behandeling neemt, door hun als gedoopte leden hunne schuld voor God voor te stellen.

2e. Waar geconstateerd wordt dat van het begin der Reformatie af de Gereformeerde Kerken de gedoopte kinderen als leden van het Kerkelijk instituut hebben beschouwd en behandeld en geoordeeld hebben dat zulks gedaan moest worden totdat die kinderen tot vollen wasdom waren gekomen — daar is Uwe Commissie van oordeel, dat hieruit als van zelf en rechtstreeks voortvloeit de consequentie, dat aan gedoopte kinderen, bij vertrek naar elders, eene attestatie behoort gegeven te worden. Evenwel moet hierbij rekening met hun kinderlijken leeftijd gehouden worden, en is het eisch hen als onmondigen te behandelen. Men mag aan onmondige kinderen niet een stuk in handen geven, waarmede zij zelfstandig zouden kunnen en moeten optreden. Een doopattestatie, waar noodig, moet gegeven worden óf aan de ouders of voogden van het kind, ó aan den kerkeraad ter plaatse waar het kind zijn dominatie erlangt.

3e. Uwe Commissie heeft ook de vraag overwogen of deze kerkrechtelijke beschouwing, waarbij het kind krachtens den H. Doop als lid van het kerkelijk instituut gerekend wordt, niet eenigermate in strijd komt met de dogmatische stelling dat de H. Doop inlijft in het Lichaam van Christus, in de heilige, algemeene, Christelijke Kerk (1 Cor. 12: 13; Ef. 4: 4 en 5). Maar zij is van oordeel, dat hier van geen conflict sprake is, overmits men bij de Sacramenten in het algemeen, en dus ook bij den H. Doop in het bijzonder, te onderscheiden heeft tusschen de beteekende zaak en het uitwendige teeken. De onzichtbare genade van den H. Doop is zeer zeker dat Christus de uitverkorenen wascht met Zijn bloed, en ze inlijft in Zijn Lichaam, maar het uitwendige, zichtbare, teeken lijft in de zichtbare, geïnstitueerde Kerk. Dit blijkt met name wel daaruit dat de bediening van het Sacrament steeds door een ambtsdrager en in een geïnstitueerde Kerk plaats heeft. Ze zou een volwassene niet doopen, als hij niet van voornemen was zich aan te sluiten bij het instituut der Kerk, dat hem den Doop toediende. Bij elke doopsbediening worden stipulatien aangegaan, die zeer nauwe banden leggen tusschen den gedoopte en het kerkelijk instituut. En zulks geldt óók voor de kinderen.

4e. Voor wat de praktijk van het kerkelijk leven aangaat is Uwe Commissie van oordeel: a. dat bij de bediening van den H. Doop de ouders zelve een groote verantwoordelijkheid op zich nemen »of gij niet belooft en u voorneemt, dit kind, als het tot zijn verstand zal gekomen zijn, in de voorzeide leer naar uw vermogen te onderwijzen of te doen onderwijzen.« Zij zelve hebben dus hun kinderen naar de kerk te laten gaan, en ter catechisatie te zenden; b. dat bij het vertrek hunner kinderen naar elders, de ouders zelven de doopattestatie voor hun kinderen hebben aan te vragen, en deze aan den betrokkenen kerkeraad hebben te zenden; dat de kerkeraden in deze de ouders hebben te controleeren, en bij gebleken verzuim hebben zij in correspondentie te treden met den kerkeraad ter plaatse waar het gedoopte kind zich bevindt; d. dat de ouders zorgvuldig hebben na te gaan, of bij verdere verhuising hunner kinderen naar een andere plaats, ook de doop-attestatie medegaat; e. dat het wenschelijk is doop attestaties te geven zoolang de gedoopten nog niet meerderjarig of nog niet gehuwd zijn, maar meerderjarigen en gehuwden óók kerkelijk als volwassenen te beschouwen, aan wie, zonder meer, geen doopattestaties behoort gegeven te worden; f. dat men met afsnijding van doopleden, meer of minder formeel, nimmer lichtvaardig zij, en zulks in geen geval doe zonder ingewonnen advies van de meerdere vergadering.

Dr. A. Kuyper Jr., Rapporteur.
Ds. J. Bosvinga.
Ds. L. Bouma.
Ds. H. Meulink.
Dr. L. H. Wagenaar.

Dit rapport heeft niet alleen voor de Kerken in Zeeland, maar voor de Kerken in het algemeen belang.

Zeer helder en duidelijk zijn de beginselen uiteengezet, die tot een oplossing van dit vraagstuk moeten leiden, en met de practische wenken aan het slot kunnen al onze Kerken winst doen.

Officieele Berichten.

Zevenbergen. 26 Nov. Onze geachte leeraar, Ds. L. G. Goris, hoopt op 23 Dec. a. s. den dag te herdenken, waarop hij voor 25 jaar in het ambt werd ingeleid.

Achtereenvolgens diende hij de gemeenten Langeslag Emmer, Veenwouden, De Knijpe en Zevenbergen.

Het worde zijn Eerw. nog vele jaren vergund werkzaam te zijn in den dienst des Evangelies, naar lichaam en ziel geschraagd ten zegen voor velen, en zijn Zender ter eere.

Namens den Kerkeraad:
G. Bax, *scriba.*

De classe Brielle, vergaderd te Hellevoetsluis den 11en Nov. l. l., heeft praeparatoir onderzocht den heer M. A. van Pelt, candidaat aan de V. U., en hem met alle stemmen beroepbaar gesteld voor de Geref. Kerken in ons Vaderland. Stille de Heere hem tot een rijken zegen voor Zijn Koninkrijk.

Namens de classe v. n.:
R. J. Aalberts, *praeses h. t.*
A. Delfos, *scriba.*

Hellevoetsluis, 12 Nov. 1908.

Onze geachte leeraar, Ds. C. B. Schoemakers, maakte gisterenmorgen, tot blijdschap van Kerkeraad en Gemeente, bekend, dat hij vrij moedigheid gevonden had om voor de roeping van de Geref. Kerk te Francker te bedanken.

Namens den Kerkeraad voornoemd:
J. Eigeman Wzn., *scriba.*

Alphen (Z.-H.), 30 Nov. 1908.

Glankerbrug. Het was voor de gemeente alhier op Woensdag 18 November l. l. een groote blijdschap dat zij het nieuwe en doelmatig kerkgebouw in gebruik mocht nemen, dat ontwerper en aannemer alle eer aan doet. Het kerkgebouw was gevuld met een groote en blijde schare. De consulent, Ds. H. de Bruijn van Enschede, ging voor in den gebede en bediening des Woords. Z. Eerw had tot tekst Ps. 48: 10 „O God, wij gedenken Uwer weldadigheid in het midden Uws tempels". Z. Eerw. wees op 't dankbare Israel, op den Godlievenden Israeliet en op de hoogbevoorrechte Nieuw Testamentische gemeente. Aan het einde zijner predicatie sprak hij een woord van dank tot architect, aannemers en tot allen die aan het tot stand komen van het gebouw hadden meegewerkt, doch gaf bovenal Gode de eer. Hierna trad Ds. Prinsen van Enschede op, die in een korte toespraak den hartelijken gelukwensch van Enschedees kerkraad en gemeente vertolkte, de bede tevens daarbij voegende, dat de Heere de bediening heerlijk mocht maken in het midden Zijner kerk te Glanerbrug. Vervolgens trad op Ds. Zijlmans van Hengelo namens de classis Deventer, en hierna de heer De Braal, namens den kerkeraad te Gronau, die beiden een hartelijk woord van gelukwensch tot de gemeente spraken. Hierna ging Ds. de Bruijn voor in dankzegging en gebed. Het was een onvergetelijke ure; doch als wij op den financieelen kaststand zien, gaan wij bezwaard de toekomst te gemoet. We staan nog voor een aanzienlijk tekort, en de tijd nadert en is spoedig daar van den laatsten betalingstermijn.

Namens den Kerkeraad te Glanerbrug:
K. van den Berg, *scriba.*

Kort verslag van de vergadering der Geref. Kerken in de classis Schiedam, gehouden Dinsdag 10 Nov. 1908 te Schiedam.

1. Namens de roepende Kerk van Rozenburg opent Dr. Greydanus de vergadering met het laten zingen van een psalmvers, lezen en gebed. In enkele woorden worden gedacht de 40 jarige ambtsbediening van Ds. Sieders, en de huwelijks jubilea van Ds. Drost en Ds. Koster.

2. De credentiebrieven worden onderzocht en in orde bevonden.

3. Ds. Meynen neemt plaats als praeses, Ds. Koster als assessor, Ds. v. Haeringen als scriba en Ds. v. d. Ende als adjunct scriba.

4. De notulen worden gelezen en goedgekeurd.

5. De kerken van Hoogvliet, Portugaal en Pernis blijven denzelfden financieelen steun ontvangen als het vorige jaar.

6. Het besluit van 26 Nov. 1907 inzake art. 13 wordt teruggenomen. Dss. Sieders, Goslinga, Vonk, bis. Ter Slaa en Den Boer worden aangewezen om nadere voorlichting te geven inzake art. 13.

7. Het bezwaarschrift van een broeder ouderling eener kerk wordt behandeld. Aan die kerk wordt geadviseerd, de zaak opnieuw te behandelen in overleg met twee genabuurde kerken.

8. In eenige tuchtzaken wordt raad gegeven.

9. Het percentage der verschillende kerken in de classis blijft hetzelfde.

10. De nog niet saamgesmolten kerken worden vermaand. De kerkvisitatoren zullen acht geven op de zaak der vereeniging.

11. De rondvraag naar art. 41 wordt gehouden.

12. De vacaturebeurten worden aldus geregeld. Pernis: Dec. Ds. Goris; Jan. Ds. v. d. Ende; Febr. Ds. Jonkers. Poortugaal: Dec. Ds. Goslinga; Jan. Dr. Greydanus; Febr. Ds. van Haeringen; classis Brielle: Ds. Koster.

13. Benoemd worden: tot deputaten voor de kerkvisitatie: Dss. Sluyter, Meynen, Sieders, Goslinga als primi; Dss. Koster, Drost, Goris en Jonkers als secundi; tot deputaten voor het nazien van het archief: Dss. Drost en Sieders; tot scriba: Ds. v. d. Ende; tot adj.-scriba: Ds. Meynen.

14. De volgende cl. vergadering zal D. V. gehouden worden Dinsdag 23 Febr. De roepende Kerk is Vlaardingen A, praeses Ds. Sieders.

15. Ds. Sieders sluit de vergadering met dankzegging.

Namens de classis:
F. J. v. d. Ende, *adj.-scriba.*

Kort verslag van de Vergadering der classes Dordrecht van 12 Nov. 1908

De vergadering wordt op de gewone wijze geopend. In het moderamen nemen zitting Ds. Voogel, praeses, Ds. Bruins, assessor, Ds. Heij, scriba.

Alle kerken zijn wettig vertegenwoordigd.

De notulen der vorige vergadering worden gelezen en goedgekeurd.

De assessor, Ds. Bruins, wenscht namens de classis Ds. Voogel geluk met zijn zilveren ambtsjubileum en zilveren huwelijksfeest, waarvoor Ds. Voogel dankzegt. Hem wordt toegezongen Ps. 134: 3.

Ds. Van Dam rapporteert over de Zending. Restitutie van de gemaakte onkosten voor de uitzending van Dr. Esser en de repatriëering van Mevr. de Wed. Ruyssenaars kan niet van Gen. Depp. gevorderd worden. Van de Keucheniusschool moest een leerling verwijderd. In het Zendingsblad zal worden opgenomen een verkort bericht over den toestand op ons Zendingsterrein. Van Dr. Esser kwam een bemoedigend schrijven. De reparatie van de pastorie zal niet veel kosten. De Pinkstercollecte moet gestort in eigen Zendingskas. Een kerk, die nog niet een bijzondere bijdrage leverde voor de gemaakte bijzondere onkosten, wordt vermaand.

Ds. Meijnen rapporteert over de gehouden kerkvisitatie, welk rapport gunstig luiden kan. Kerkvisitatoren wordt opgedragen voortaan ook onderzoek te doen naar de practijk bij den kinderdoop in verband met de toelichting op de Gen. Synode van Arnhem, gegeven op art. 56 DKO.

Door Ds. Hepp wordt een rapport uitgebracht over de vraag: Hoe te handelen bij het onderzoek naar de bewegredenen, die een examinandus geleid hebben tot het staan naar het ambt van Dienaar des Woords. Dit rapport zal een plaats krijgen in de *Dordrechtsche Kerkbode*. Op de volgende vergadering zal beslissing genomen worden over de conclusies.

Aangenomen wordt het voorstel van Gen. Depp. voor art. 11 en 13 om de kerken van Antwerpen en Brussel uit te schakelen uit het classicaal en provinciaal verband voor zoover betreft de naleving van dat art. 13 DKO, en ze daarvoor te brengen in rechtstreeksch rapport met de Generale Synode.

Onderscheidene kerken vragen en ontvangen advies. Aan Sliedrecht wordt toestemming gegeven in een bepaalde censure voort te varen tot den tweeden trap.

Antwerpen vraagt en ontvangt verhooging van steun naar art. 11.

Vacaturbeurten worden geregeld.

Roepende kerk voor de volgende vergadering is die van Sliedrecht.

Ds. Bruins eindigt met dankzegging.

De praeses sluit de vergadering.

Namens de classes,
Ds. A. C. Heij.

Brandwijk, 17 Nov. 1908.

Buitenland

Engeland. Dr. Pierson's protest tegen de moderne richting toegepast op de zending.

In het November-nummer der *Missionary Review of the World* heeft de redacteur Dr. Pierson gemeend te moeten optreden tegen Dr. R. Wardlaw Thomson, secretaris van de beroemde „London Missionary Society." Deze toch had in een toespraak als voorzitter van de Congregational Union in de City Temple te Londen, de kerk van den modernen predikant Campbell, uitgesproken dat hij ook op het gebied der zending partij koos voor de moderne richting.

Dr. Thomson's betoog kwam hierop neder, dat er behoefte bestond aan een nieuwe drangreden om het zendingswerk door te zetten. Die drangreden ontstond volgens Dr. Thomson hierdoor, wijl men, zooals hij het zich voorstelt, geheel en al het bekrompen Calvinisme verlaten heeft, dat nog heerscht in de Theologie dier mannen, die onze Zendingsvereenigingen hebben begonnen.

De Theologie welke in de mannen leefde die voor meer dan honderd jaren, het Zendingsvuur in Groot-Brittanje en de Vereenigde Staten deden ontbranden, wordt het bekrompen Calvinisme genoemd. Dr. Thomson is van gevoelen, dat de verkiezing en de verkondiging van het Evangelie aan allen zoo tegenstrijdig zijn, dat men zich zelven tegenspreekt, zoo men het een zoowel het ander wil vasthouden.

De *Hope*, dit vermeldend, voegt zeer juist het volgende er aan toe:

„Wij meenen, dat die kwestie voor goed is opgelost voor allen, die aan het Protestantsch Schriftbeginsel vast houden. Wij gelooven, dat Jezus de taak op onze schouders gelegd heeft, het Evangelie te verkondigen tot aan de einden der aarde, maar wij gelooven niet minder sterk, dat God door het Evangelie de Zijnen trekt uit de tegenwoordige booze wereld.

„Wij begrijpen niet, hoe menschen er toe komen, dat gedeelte der Schrift te verwerpen dat van het eeuwige voornemen Gods handelt. Wij althans vinden meer dan ooit te voren in de verkiezing uit genade den grootsten troost en de krachtigste drangreden om te volharden in het heerlijke werk der Zending. Zij bewaart ons voor moedeloosheid zelfs dan, wanneer wij zien, dat sterren van den hemel vallen en mannen als Dr. Thomson dit vaste fundament verwerpen, en in hunne eigene denkbeelden grooter heerlijkheid zien, dan in het Woord van God."

Dr. Thomson heeft ook nog beweerd: „Onze denkbeelden omtrent de niet-Christelijke wereld zijn tengevolge van nauwere aanraking en betere kennis aanmerkelijk veranderd."

Dr. Thomsons denkbeelden omtrent de heidenen zijn dus veranderd. Waardoor? Door nauwkeurig onderzoek der Heilige Schrift? Neen, door betere kennis omtrent de heidenen, door menschelijk onderzoek. Maar dit onderzoek kan toch niet te niet doen hetgeen de Schrift zegt, dat de heidenen, zich uitgevende voor wijzen, dwaas zijn geworden, en de heerlijkheid van den onverderfelijken God veranderd hebben in de gelijkenis eens beelds van een verderfelijk mensch en van gevogelte, en van viervoetige en kruipende dieren. Waarom ze God ook overgegeven heeft in de begeerlijkheden hunner harten tot onreinigheid, om hunne lichamen onder elkander te onteeren, als die de waarheid Gods veranderd hebben in de leugen, en het schepsel geëerd en gediend hebben boven den Schepper, die te prijzen is in eeuwigheid. (Rom. 1: 22—25).

Dit heeft God ons geopenbaard in Zijn Woord, en nadere kennis omtrent de Heidenen kan ons inlichten omtrent de vormen die de afgoderij onder hen heeft aangenomen, om daardoor te leeren kennen hoe de aanval op het heidendom door de zending moet worden gedaan, welke aanknoopingspunten er door de gemeene gratie onder de heidenen waaronder men arbeiden wil, worden gevonden, om de particuliere genade hun des te beter te kunnen verkondigen. Maar dit verandert niets aan de waarheid, dat er slechts één Naam onder den hemel is door welken ook de Heidenen moeten zalig worden, dat is de naam van Jezus Christus.

Duitschland. Gedachtenisvieringvan Calvijn door de Reformirte Bund.

De „Reformirte Bund" voor Duitschland besloot te Barmen van 20—22 April het gedenkfeest van Calvijn te vieren. De heer Adolff Weerth zal daarbij over den invloed spreken, dien Calvijn uitoefende op de kerk van het Wupperdal. De predikant Hadorn, van Bern, heeft tot onderwerp Calvijn's invloed op de Evangelische kerk in het algemeen; de predikant Simsa zal daarna handelen over „Calvijn als persoonlijkheid;" de hoogleeraar Müller moet vervolgens spreken over „Calvijn en Luther" en de domprediker Lang te Halle over „Calvijn en het piëtisme, terwijl pastor Calaminus van Elberfeld tot onderwerp gekozen heeft: De Calvijnstichting die men in het leven roepen wil. Een rijk programma!

Zwitserland. Op den „Signal" boven Lausanne werd onlangs eene z. g. „retraite pastorale" gehouden, waaraan ongeveer 50 predikanten der Staatskerk en der Vrije kerk deelnamen. Men verblijdde er zich in, dat men over de kerkmuren heen elkander de broederhand reiken kon. De vergadering werd gehouden om een samensmelting der twee kerken voor te bereiden. Hierop bestaat wel uitzicht, daar het te verwachten is, dat Kerk en Staat van elkander zullen gescheiden worden. Na gemeenschappelijk het Avondmaal des Heeren gebruikt te hebben ging men uiteen, met den wensch in zulk een „retraite" elkander nogmaals te ontmoeten.

Zuid-Amerika. Heidensche stammen.

In Zuid-Amerika is nog heel wat door de zending te arbeiden. Alleen in de binnenlanden van Brazilië worden 1,300,000 menschen gevonden, die „als kinderen van het woud" in het heidendom verzonken liggen. Deze menschen zijn verdeeld in 300 verschillende stammen, die alle hun eigen taal of dialect hebben, hetgeen aan de prediking van het Evangelie geen geringe moeilijkheid in den weg legt. Doch men heeft met die prediking nog geen begin gemaakt.

In het kleine Paraguay wonen 80,000 heidenen, die tot verschillende stammen behooren; onder twee wordt zendingswerk gedaan. Langs de zijden der hooge bergen, die zich door Bolivia, Peru en Ecuador uitstrekken, kan men minstens 3 000,000 inboorlingen aantreffen. De meesten hunner leven geheel als wilden; tot hiertoe bleven deze menschen geheel aan hun zelven overgelaten.

Ook in andere deelen van Zuid-Amerika zwerven nog vele heidensche stammen rond, wier getalsterkte moeilijk te bepalen is. Hij die ons al deze dingen mededeelt, voegt daaraan toe, dat onder de Indianen van Zuid-Amerika de banier van het Kruis slechts op zes plaatsen opgericht is.

Feitelijke beletselen om deze volken te bearbeiden, zijn er niet. Het land is toegankelijk en het klimaat over het algemeen aangenaam. Het zou een heerlijk werk zijn als men zich tot een dier stammen begaf om zijn taal te leeren en in schrift te brengen en alzoo het Evangelie daaraan te brengen.

De meesten dezer heidenen dragen geen kleederen en zijn menscheneters. De vijanden die hun in een oorlog in handen vallen, worden meegenomen naar hunne dorpen. Daar worden zij vet gemest, om op een grooten feestdag geslacht te worden. Op zulk een dag is ieder bezig, zijn vreugde door zingen en dansen op de luidruchtigste wijze te kennen te geven, en het slachtoffer wordt gedwongen daaraan mede te doen. Het wordt echter plotseling te midden van de grootste feestvreugde gedood. Van alle zijden valt men op den ongelukkige aan; zijn lichaam wordt verdeeld, gebraden en verslonden. Op zulk een feest is men verzot, ook de kinderen der vijanden ondergaan het lot hunner ouders. De religie der heidenen in Brazilie bestaat eigenlijk in het vieren van zulke feesten. De hoogmoed der overwinnaars wordt er door gestreeld en het bloed van het slachtoffer wordt beschouwd als een zoenoffer voor de geesten hunner broeders, die op gelijke wijze door anderen omgebracht werden.

De zoogenaamde beschaafde lieden die in deze streken wonen, beschouwen deze menschen als wilde dieren, waarop zij jacht mogen maken.

De zendeling W. A. Cook heeft veel in Brazilie gereisd, en was daardoor in de gelegenheid den Bororostam te leeren kennen. Hij deelt mede, dat de menschen van dien stam hunne dorpen op de volgende manier bouwen. Een dertigtal hutten, van palmtakken en bladeren gemaakt, worden rondom een groote hut geplaatst. In de gewone hutten wonen vier à zijf huisgezinnen, terwijl de groote hut als vergaderplaats dienst doet. Geen licht dringt tot deze woningen door, daar er geen vensters in zijn. Van reinheid hebben deze lieden geen begrip; wanneer het in een dorp zoo vuil wordt dat het er niet meer in uit te houden is, worden de hutten in brand gestoken en gaat men zich elders vestigen. De vrouw is de slavin van den man. Zij moet de bosschen in om cocosnoten en andere vruchten te verzamelen, terwijl zij daarbij dikwerf een harer kleine kinderen met zich mede voert. Als ze niet zorgt dat zij genoeg verzamelt voor het gezin, heeft de man het recht haar naar de groote hut te sturen, waar zij dan aan alle mannen is prijsgegeven. De meisjes worden ten huwelijk gegeven terwijl zij nog kinderen zijn, waardoor de mannen gewoonlijk veel ouder zijn dan hunne vrouwen.

Eigenaardig is de manier waarop de verloving plaats heeft. Wanneer een man een meisje tot vrouw begeert, biedt hij de ouders een groote visch ten geschenke aan. Zoodra zij tien of twaalf jaar oud geworden is, brengt hij weer een groote visch of een ander geschenk voor de ouders mede, en de zaak is daarmede klaar.

Onder den Karoahstam, die meer in het noorden van Brazilie zich ophoudt, heerschen weer heel andere gewoonten. Niemand treedt in het huwelijk voordat de volwassen leeftijd bereikt is, en dan wordt daarbij nog geëischt, dat hij of zij die trouwen wil, toont een zekere mate van lichamelijke kracht te bezitten.

De menschen van deze stam meenen, dat de zielen der afgestorvenen rondzwerven, om de menschen die op aarde zijn, allerlei kwaad te doen. Zij denken dat als iemand den geest geeft, diens ziel een woonplaats zoekt in een visch of in een ander dier. Daarom brengen zij de visch en de dieren die zij vangen, eerst naar den priester of toovenaar, om de ziel die daarin mocht huizen, te bewegen een andere woonplaats te kiezen. De zielen der priesters gaan rechtstreeks naar de zon en daarom is de hoogste macht in dit hemellichaam saamgetrokken.

Het komt ons voor, dat de Christelijke kerken in Noord-Amerika geen nieuwe arbeidsvelden hebben te zoeken in Azie of Afrika, maar hun kracht hebben te concentreeren op het wereldideel dat haar het naast is, en waar het arbeidsveld nog zoo goed als braak ligt.

China. Troonverwisseling.

Binnen 24 uur zijn in Peking de Keizer en de Keizerin-Regentes gestorven; een onmondig kind is erfgenaam van de kroon en prins Tschun, die eenmaal te Berlijn kwam om boete te doen over het vermoorden van den Duitschen gezant, heeft thans als regent de leiding der zaken in handen. De kleine, onaanzienlijke persoon (wat het uiterlijk betreft) der keizerinweduwe Tsu hi, verdient in de geschiedenis een eereplaats te nemen naast Maria Theresia, en dat trots haren misslag tijdens den Boxeropstand, want zij heeft gedurende twee menleeftijden haar rijk door de gevaarlijkste crisissen heen gebracht, zonder dat het schip van staat schipbreuk leed. Men heeft haar verweten, dat zij den keizer, haar neef, hard behandelde. Doch dit deden menschen, die niet wisten in welken toestand de keizer zich bevond. Deze was een persoon die duidelijk teekenen van degeneratie vertoonde, die trots zijn middelbaren leeftijd er als een knaap uitzag, die onverstaanbaar sprak, bijna idioot kon genoemd worden, en daarom buiten staat was om te regeeren. Dientengevolge was de oude Tsu-hi wel genoodzaakt de teugels van het bewind in handen te nemen. Trots hare persoonlijke reactionaire gezindheid heeft zij den grond gelegd voor een nieuw China, daar zij door Yan Shi Kai en Yin Tsekang het leger liet reorganiseeren en tegelijk de beoefening der „westelijke wetenschappen", met afschaffing der oude examens voor mandarijnen, op de scholen voorschreef. Haar manifest tegen het omzwachtelen der voeten bij de meisjes is bekend. Zij was eene zeldzame vrouw, die met bewustheid tegen het oude, waaraan zij zelve en haar omgeving gehecht was, inging en die met vaste hand de verwoestingen die door de opium onder het Chineesche volk aangericht werden, te keer ging. Zij was wel uit een oud Mongoolsch adellijk geslacht geboren, doch als „bijwijf van den vierden rang" aan het hof gekomen.

Onder de regeering van deze vrouw is China meer toegankelijk geworden voor het Evangelie. Het is wel waar, dat dit in China evenals in Japan geschiedde, meer met de hoop, dat daardoor de Westersche beschaving meer zal doordringen, doch laat ons hopen en bidden dat door de werking van den Heiligen Geest China in de nieuwe periode, die voor dat rijk aanbrak, steeds meer een land worde waar geestelijke behoefte gevoeld wordt aan het Evangelie van Gods genade in Christus.

Winckel.

Voor Kinderen.

AAN VRAGERS.

Welk feest wordt er bedoeld in het Evangelie van Johannes, Kap. 10: 22? vraagt B.

We lezen aldaar:

„En het was het Feest der vernieuwing des Tempels te Jeruzalem, en het was winter".

Dit feest heet ook het Feest der tempelwijding of Feest der Lichten. Het was even als het Purimfeest niet door den Heere God ingesteld, maar door de Joden zelf, als een herinnering aan een voor hen zeer gewichtige gebeurtenis, die echter niet in den Bijbel vermeld staat, maar in de zoogenaamde apocriefe boeken.

Ruim anderhalve eeuw vóór Christus stonden de Joden onder de heerschappij der koningen van Syrie. Een hunner, de wreede Antiochus Epifanes, onderdrukte Israel zeer, en wilde den dienst van Jehovah doen ophouden; ontheiligde den tempel en trachtte het heidendom in te voeren.

Tegen hem stonden de Joden op onder aanvoering van het heldengeslacht der Makkabeeën. Een van deze, de dappere Judas de Makkabeeër, overwon de Syriërs, en herstelde na drie jaar op den dag af, den dienst van Jehova weder. Een nieuw altaar werd ingewijd. Ook werden de lampen in den tempel weder aangestoken.

Tot een gedachtenis aan dit laatste ontstaken de Joden op den eersten dag van het feest, 'twelk acht dagen duurde, één licht in hun huizen, den volgenden dag twee en zoo telkens een meer; van daar dan ook de naam Feest der Lichten. Ook sierde men de huizen met palmtakken. Heel het feest leek wel wat op het Loofhuttenfeest. Het viel in den winter, ongeveer op den tijd van ons Kerstfeest.

Onlangs hoorde ik in een samenkomst van jongelingen zeggen, toen er gesproken werd van iemand die gestorven was: „Hij is overleden, dat is, hij is over het lijden heen". Later zei men mij, dat het maar een zinspeling was. Beteekent „overlijden" nu wezenlijk, dat men over het lijden heen is? vraagt G.

Tot antwoord dient, dat die zinspeling wel meer gemaakt wordt; toch is zij niet juist. „Lijden," in overlijden, is een oud woord voor „gaan," zoodat „overlijden" eenvoudig beteekent „overgaan" tot een anderen staat. Dezelfde zegswijze wordt ook in andere talen b.v. in het Fransch gebruikt.

Er wordt wel eens uit scherts van iemand gezegd: „Hij is onder een gelukkige planeet geboren." Het is zeker een dwaas gezegde, maar weet men ook van waar het komt?

Dat alleen die het zeggen dat weten, vriend H. durf ik niet beweren. Intusschen is dat gezegde wel te verklaren.

Oudtijds meende men, dat de aarde in het middelpunt des heelals stond, onbewegelijk, en dat om haar heen draaiden, de zoogenaamde zeven planeten: Zon, Maan, Mercurius, Venus, Mars, Jupiter, Saturnus. (Eerst vier eeuwen geleden, kwam men tot de ontdekking, dat het niet zoo is).

Nu meende men ook, wat zeer verkeerd was, dat die hemellichamen invloed oefenden op het lot der menschen. Onderzocht werd welke planeet in zijn toppunt stond op den tijd, dat iemand werd geboren, en dan heette het dat hij onder dien planeet geboren was; ook bestonden er nog andere wijzen om dat te berekenen. De eene planeet beteekende geluk, de andere ongeluk. Dat dit alles zondig bijgeloof was en is, behoef ik er haast niet bij te zeggen. Ongelukkig is het nog niet de wereld uit.

De heer F. te U. schrijft ons:

„In *De Heraut* van 8 November j.l. las ik het antwoord op de vraag, wat de herkomst van het woord „zoetelaarster" is, en brengt u dat woord in verband met „zieden," d. i. „koken."

„Als Fries zou ik, zonder ooit aan etymologie te hebben gedaan, indien mij die vraag ware gesteld, onmiddellijk gedacht hebben aan het Friesche woord „útelje," dat „uitventen" beteekent. Een marskramer of uitventer van waren langs de huizen heet in het Friesch een „útelder." Ook het Engelsch kent het woord „sutler" in de beteekenis van „toetelaar."

„Zou die gedachte zoo verkeerd zijn geweest, waarmede de waarschijnlijkheid geopend werd, dat in 't oud Nederlandsch een woord van denzelfden stam voor „venten" heeft bestaan (b.v. zoetelen), onafhankelijk van „zieden," waarvan dan natuurlijk het woord „zoetelaarster" zou zijn gevormd, dat tot in onze dagen zou zijn blijven hangen, verbonden aan het speciale soort ventsters, die zich bij 't leger ophouden en daarvan leven?"

Voor deze opmerking vriendelijk dank. Het Engelsch komt hier waarschijnlijk minder in aanmerking, wijl dat — schoon ten deele met het Friesch verwant — het woord eenvoudig later kan overgenomen hebben. Veel meer zegt in elk geval het Friesch, dat op een oorsprong wijst die althans meer duidelijk is. Al is nu hiermee nog de zaak niet uitgemaakt, ze komt er toch verder mee. (Het bezwaar van den geachten inzender dat hij niet meer tot de jongdigen behoort, heeft hij met vele lezers dezer rubriek gemeen, en 't kan gerust vervallen).

CORRESPONDENTIE.

C. A. v. d. B. te Z. We zouden uw vraag eigenlijk moeten richten tot den heer P. P. die, gelijk u zaagt, datgene inzond, waarover u spreekt. We gelooven echter niet, dat het bezwaar waarop u wijst, werkelijk bestaat. Minachting toch behoeft hier volstrekt niet te worden ondersteld.

Hoogkerk.

INGEZONDEN STUKKEN.

(*Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie*).

Aan de *Heraut* lezers en lezeressen heeft ondergeteekende een vriendelijk verzoek. De Christelijke school te Rottevalle bestaat nu 8 jaren. De streek kent bijna ieder. Geestelijke nood en lichamelijke ellende. Wat dit laatste aangaat, Gods zegeningen zijn zichtbaar en het eerste.... Veel wordt daartoe gearbeid. Dat de Christelijke school daarin ook haar invloed doet gelden, is, onder Gods zegen, ongetwijfeld. Maar die invloed kan grooter worden, als er middelen waren. Eén dier middelen nu is, naar ik meen, dat de Christelijke school een bibliotheekje hebbe voor haar leerlingen. (Zie het vorige *Heraut* nummer over de zaak der bibliotheken). In eigen kring heb ik een klein sommetje — ongeveer *f* 15 — verzameld. Zoo wordt het aantal boekjes miniem klein. En daarom dit verzoek. Ge hebt voor een goed deel boekjes, geschikt voor kinderen van 9 tot 13 jaar, liggen, die uitgelezen zijn en mogelijk, voor wie weet hoe lang, weggelegd worden.